

AGBLE!

"AGBLE" betyder fält på ewe-språket. "AGBLE!" = Till fälten!, Till arbetet!, Kom igen!

AGBLE!

C.R.A.S.E. KUMA-DUNYO

MOLKOMS FOLKHÖGSKOLA

SVENSKA TOGOFÖRENINGEN

Nº 2 1989-90
Janvier 1990

AGBLE!

AGBLE! är en informationsbulletin för i första hand Svenska Togoföreningens medlemmar och stödjare av byfolkshögskolan Foyer Rural/CRASE i Togo, Västafrika. AGBLE! ges ut av deltagarna i u-landskursen "Folkbildning och livsvillkor i u-land" vid Molkoms folkhögskola. Kursen görs i samarbete med Svenska Togoföreningen och tre månader av kurstiden är förlagd till CRASE i Kuma-Dunyo. I AGBLE! vill vi informera om utvecklingen vid CRASE och i kommunen Kuma, om Svenska Togoföreningens arbete och om vad vi gör i vår kurs.

Hommage à Flevi Komlan, 7 octobre -89

Par le président du comité local, M BLU Kosikuma

Très cher M Flevi,

En cette veille de votre départ en affection le comité local de l'Association Suédoise pour le Togo, qui n'a ni argent, ni or à vous offrir, tient simplement à noter sur ce bout de papier sa gratitude envers vous. Vous qui, malgré la vie plus aisée, plus agréable que vous aviez pu choisir en vivant plutôt dans les grandes villes du Togo. Vous avez pendant les 4 ou 5 dernières années supporté la vie plutôt monotone et difficile de notre village.

On nous taxerait de lâches, d'ingrats, si nous ne sions pas à haute voix combien nous avons apprécié les bienfaits que vous avez laissé derrière vous à cette population du canton de Kuma. Car c'est grâce à vous que ce Foyer, agonisant sous le poids de ceux qui ne pensaient qu'à leurs intérêts personnels, n'a pas succombé! Il est par contre ressuscité; étant complètement mort, asphyxié, parce que tous les fonds destinés à sa construction, à son équipement avaient été déviés à de fins personnels de certain personnes peu scrupuleuses.

C'est grâce à vous, votre dynamisme, votre sacrifice de vivre parmi nous, pauvres villageois, démunis de tous comforts, mêmes élémentaires, et les plaisirs mondains; que la vie a été redonnée à ce foyer. C'est grâce à ce dynamisme qui vous anime, le sens d'un travail bien fait, le souci de rendre compte fidèlement de chaque centime dépensé sur ce centre, que quelques fils de ce village ont été réanimés de courage et ont fait plusieurs voyages en Suède à leurs propres frais et risques pour convaincre nos bienfaiteurs suédois; des femmes et hommes, pleins de bonne volonté et d'amour pour les peuples déshérités et de reprendre leurs oeuvres humanitaires.

L'idée d'un centre rural est née en Suède en 1962, quand un fils de ce village, Toviekou Yawo (ex Gérard), inspiré d'abord par un centre similaire construit par les Danois à Tsito au

Ghana, sorte d'une université populaire où les gens adultes pouvaient se développer dans les milieux où ils vivent; alphabétisation, artisanat, élevage et cultivation de la terre, leur moyen naturel et traditionnel de survivre; un système d'éducation et de formation très développé dans les pays Scandinaves et surtout en Suède où se trouvait alors cet aventurier Toviekou. Jetant un coup d'oeil derrière sur son pays, son lieu de naissance à des milliers de kilomètres du petit village de Molkom en Suède, une flamme intense s'est allumée en lui. Il croyait fermement qu'on pouvait créer un tel centre dans son pays; centre calqué sur le model du village de Molkom. Après un long travail de préparation du terrain, des réunions populaires dans les écoles et universités Suédoises, Toviekou et d'autres professeurs suédois et des volontaires, ont en Avril 1965, finalement lancé le projet du foyer de Dunyo.

Des quêtes ont été faites par les Suédois devenus très enthousiastes et dans un temps record, des fonds ont été réunis, et dès janvier 1969, le bâtiment qui abrite aujourd'hui la menuiserie et la salle de couture a vu la pose de sa première pierre de fondation. Si aujourd'hui nous n'avons pas suffisamment de bâtiments pour loger les professeurs ou instructeurs, les directeurs et les apprentis de ce centre, cela est dû simplement à la faiblesse humaine; c'est ainsi qu'il y avait eu beaucoup de malversations:

I - l'objectif original du centre avait entre temps été changé, en le transformant en collège technique où on voulait former des électriciens dans un milieu où il n'y a pas d'électricité; des mécaniciens-auto dans un milieu où il n'y a pas de véhicules, des comptables et des dactylographes qui après leurs formations seraient obligés de fuir les zones rurales, augmentant ainsi l'exode rurale que les pionniers de ce foyer cherchaient à éviter, car l'idée matrice derrière

Tal till Flevi Komlan vid avskedsfesten, 7 okt. -89 på C.R.A.S.E.

Av lokalkommitténs ordförande, BLU Kosikuma

Mycket käre Flevi,

På denna dag inför Din avresa för att tillträda en ny tjänst nöjer sig lokalkommittén, som varken har pengar eller guld att erbjuda, med att på detta papper betyga sin tacksamhet till Dig. Du som, trots att Du kunnat välja ett bekvämare och behagligare liv genom att verka i de stora städerna i Togo, Du har under de 4 eller 5 senaste åren i stället föredragit det mera monotona och svåra livet i vår by.

Man skulle döma oss som ynkliga och otacksamma, om vi inte säger högt hur mycket vi har uppskattat de välgärningar Du utfört hos denna befolkning i kommunen Kuma. Ty det är tack vare Dig som detta Foyer, i dödsryckningar under trycket av dem som inte tåknte på annat än sina egna intressen, inte dukade under. Det har tvärtom blivit framgångsrikt; efter att ha varit helt dött, förkvävt, därför att medel avsedda för dess uppbyggnad och utrustning hade använts för personlig vinning av vissa mindre nogräknade personer.

Det är tack vare Dig, Din vitalitet, Din uppföring att leva bland oss, enkla bybor, i avsaknad av alla bekvämligheter, t.o.m. de mest elementära, och världsliga nöjen, som detta 'foyer' återfått livet. Det är tack vare denna sporrande vitalitet, inställningen att göra ett bra arbete, den omsorgsfulla och pålitliga redovisningen av varje öre som utbetalats på centret, som några barn av denna by åter fyllts med mod och på egen risk gjort flera resor till Sverige för att övertyga våra svenska välgörare; kvinnor och män fyllda av god vilja och omtanke om olyckligt lottade folk och beredda att återuppta sin humanitära insats.

Idén till ett landsbygdscentrum ('folkhögskola') föddes i Sverige 1962 av en son från denna by, Toviekou Yawo (ex Gérard), som först inspirerats av ett liknande center byggt av danskar i Tsito, Ghana. Det är ett slags folkuniversitet ('folkhögskola'), där vuxna kunde utveckla sig i sin hemtrakt; alfabetisering, hantverk, husdjursupp-

födning och jordbruk, de naturliga och traditionella verktygen för överlevnad. Detta är en form av bildning och utbildning som är långt utvecklad i de

skandinaviska länderna och särskilt i Sverige, dit denne äventyrare Toviekou kom.

Vid en tillbakablick på sitt land, sin födelsebygd tusentals kilometer från den lilla orten Molkom i Sverige, tändes en intensiv flamma i honom. Han trodde fullt och fast, att man kunde skapa ett sådant center i hans eget land; ett center efter modell från Molkom.

Efter ett långvarigt arbete med förberedelser, folkliga möten i svenska skolor och folkhögskolor, kunde Toviekou och andra svenska lärare och frivilliga slutligen i april 1965 presentera planerna på centret, 'le foyer', i Dunyo.

Insamlingar gjordes av svenskarna, som blivit entusiastiska, och på rekordtid samlades medel in och i januari 1969 lades den första grundstenen till den byggnad, som idag inhyser snickeriet och sömnadssalen. Om vi idag inte har nog med byggnader för att härbergiera lärare och elever på detta center, beror det på mänsklig svaghet. Det är så att det har förekommit många oegentligheter:

I - Det ursprungliga syftet med centret ändrades med tiden så att det blev en teknisk skola, där man ville utbilda elektriker i ett område där det inte finns elektricitet, bilmekaniker där det inte finns fordon, bokförare och maskinskrivare, som efter utbildningen skulle vara tvungna att flytta från sin hembygd och därigenom öka flykten från landsbygden, detta som pionjärerna till detta foyer sökte förhindra. Ty den grundläggande idén bakom detta foyer är bra, den har den största inverkan på beslutet hos svenskarna att ge sitt bidrag till detta projekt i Dunyo. Flykten från landsbygden har blivit ett problem världen över och som är mycket mera uttalat i utvecklingsländerna.

II - Det har hänt att pengar och

ce foyer, l'idée qui a le plus influencé la décision des Suédois d'apporter leurs concours à ce projet de Dunyo est bien, l'exode rural qui est devenu un problème mondial et beaucoup plus prononcé dans les pays en début de développement.

II - des fonds et du matériel destinés à ce centre n'y sont jamais parvenus. Dieu seul sait où ils sont passés.

Mais après ces périodes difficiles de ce foyer, chose tout à fait normale dans la vie des hommes et de toutes organisations humaines, nous voilà aujourd'hui plus avertis, mûrs, expérimentés, et prêt à aller de l'avant. Et des gens comme vous et quelques membres du comité local représentants l'Association Suédoise pour le Togo, Association qui ne nous a pas relâché mais solidement ancré derrière nous, et en application strict des consignes du Président Fondateur du R.P.T. et le Président de la République Togolaise, le Général Gnassingbe Eyadema, à savoir: "Servir et non se servir", votre franche collaboration et dynamisme, sincérité et humilité à vivre parmi nous ici dans ce village, a permis une évolution spectaculaire de ce foyer qui compte aujourd'hui plus de (60) soixante apprentis en l'espace de seulement 4 ans. En plus, nous voyons surgir encore un bâtiment très moderne qui abritera bientôt un grand nombre des apprentis, ce qui aiderait et améliorerait la condition de vie et de formation de nos jeunes. Bien que vous nous quitter à l'heure actuelle, vous le savez que dans peu de temps, notre Association réalisera la construction de l'atelier de tissage et la reconstruction du logement du directeur du centre. Des réservoirs d'eau seront également construits, ce qui contribuera énormément à l'amélioration des conditions de vie dans ce foyer. Comme vous le savez, notre objectif n'est pas limité au foyer de Dunyo, et votre départ de Dunyo ne met pas fin à notre collaboration et les autres objectifs à long terme que nous nous sommes fixés; c'est à dire, réaliser un autre foyer dans une autre région de notre pays. Vous ne devez donc pas relâcher, mais de continuer avec plus de dynamisme, de vigueur et surtout de toujours bien faire, quelque soit le centre où vous êtes affilié à servir.

M Mats Matsson, le seader infatigable de nos amis suédois, vous remercie de tout son coeur en son nom personnel et au nom de l'Association Suédoise pour le Togo en Suède.

Nous sommes persuadé que votre successeur fera encore mieux que vous, et que l'oeuvre, bien que inachevée que vous laissez derrière, soit achevée dans les meilleures conditions et pour l'édification de l'homme et de Dieu notre Créateur.

Que Dieu soit avec vous, votre famille. Qu'il vous donne et à votre famille une bonne santé et que sa bénédiction soit sur vous toute votre vie.

Nous vous disons "Au revoir" car ce n'est pas en adieu, puisque nous nous reverrons de temps en temps pour la poursuite de l'objectif que nous membres de l'Association Suédoise pour le Togo, nous nous sommes fixé.

Nous sommes contents de vous, nous sommes fiers de vous, nous avons ensemble fait notre mieux et c'est un travail bien fait.

Fait au nom de Comité Local et de la population toute entière du Canton de Kuma.

Le Vice-Président

Deh Kossi

Le Président du
Comité Local

Blu Kosikuma

Ampliation -

- M le Ministre de la Jeunesse et Sports et de la Culture
- M le Ministre de l'Enseignement Technique et Professionnel
- M Batascome, Directeur de la Jeunesse et des Activités Socio-Educatives
- M Deh Kwami, Lomé
- M L'Inspecteur, Jeunesse et Sports, Kpalime
- L'Association Suédoise pour le Togo
- M le Directeur, C.R.A.S.E., Kuma-Dunyo.

materiel avsett för detta center inte kommit fram. Bara Gud vet vart det tagit vägen.

Men efter dessa svåra perioder för centret - perioder som normalt förekommer i människors och humanitära organisationers tillvaro - är vi idag mera på vår vakt, mera mogna, erfarna och redo att gå vidare framåt. Och människor som Du och några medlemmar i lokalkommittén representerande Svenska Togoföreningen, en förening som inte har lämnat oss utan massivt slutit upp bakom oss. Och i strikt tillämpning av instruktionerna från 'Président Fondateur du R.P.T. et Président de la République Togolaise, le Général Gnassingbe Eyadema': "Tjäna och inte låta sig betjänas", har Ditt helhjärtade samarbete och Din vitalitet, ärlighet och ödmjukhet att leva hos oss här i denna by medfört en synbarlig utveckling under 4 år på detta foyer, som idag räknar över 60 elever. Dessutom ser vi ännu en byggnad resa sig, mycket modern och som snart skall hysa ett stort antal elever. Detta är något som underlättar och förbättrar levnadsförhållandena och utbildningen för våra ungdomar. Även om Du lämnar oss just nu, vet Du att inom kort kommer vår förening att förverkliga byggandet av en västuga och ombyggnad av gamla elevhuset till rektorsbostad. Ytterligare regnvattencisterner kommer att byggas, vilket påtagligt kommer att bidra till förbättrade levnadsförhållanden på centret. Som Du vet är vårt mål inte begränsat till centret i Dunyo och Din avfärd från Dunyo sätter inte punkt för vårt samarbete och de övriga, långsiktiga, målen som vi har satt oss före; d.v.s. förverkliga ännu ett foyer i en annan del av vårt land. Du kommer alltså inte slappna av utan fortsätta med än större vitalitet och kraft och alltid göra väl ifrån Dig vid vilket center Du än får i uppdrag att verka.

M Mats Matsson, den oförtröttlige ledaren för våra svenska vänner, tackar Dig av hela sitt hjärta å sine egna och Svenska Togoförenidngens vägnar.

Vi är övertygade om att Din efterträdare kommer att göra ännu mera och att det verk, som du ännu inte avslutat, skall fullbordas under de bästa förhållanden och till människans och Guds, vår skapares, uppbyggelse.

Må Gud vara med Dig, Din familj. Må Han ge Dig och Din familj en god hälsa och må Han välsigna Dig i hela Ditt liv.

Vi säger Dig "Au revoir", för det är inte ett "adieu". Vi kommer att åter ses då och då under fullföljande av uppgifter som vi medlemmar av Svenska Togoföreningen har åtagit oss.

Vi är nöjda med Dig, vi är stolta över Dig. Vi har tillsammans gjort vårt bästa och det är ett gott utfört arbete.

För lokalkommittén och befolkningen i hela kommunen Kuma

Vice ordförande

Deh Kossi

Lokalkommitténs
ordförande

Blu Kosikuma

Flevi Komlan, som varit rektor för C.R.A.S.E. Kuma-Dunyo i fem år av viktiga framsteg för centret. Här tillsammans med en av sina tre efterträdare, ekonomiansvarige da Silveira Adjéte.

L'agriculture au Togo

L'agriculture au Togo se fait en général par les cultivateurs avec leurs propres mains. C'est à dire avec les houes et les coups-coups. Ils font cette culture sans utiliser les machines. Ils abattent les forêts avec les coups-coups. Et ils cultivent la terre avec les houes.

La surface du territoire Togolais qui est cultivée est de: 10 %. La population Togolaise qui vit de l'agriculture est de: 80%.

Les quelques cultures vivrières qui sont cultivées au Togo sont: Le maïs, le manioc, l'igname, le riz.... Les cultures vivrières occupent une surface de 65%

Au Nord, les cultures vivrières sont un peu différentes des cultures du sud. Les cultures que l'on trouve au Nord sont: le Sorgho, le mil, les arachides, l'igname. Cette région donne 88% de la production totale du pays. Le Sorgho est cultivé sur toute la surface de la région des plateaux et la savane.

Dans les régions de Kloto, on cultive aussi le café et le cacao ainsi qu'à Akposso. Les cultures du café et du cacao se font par les cultivateurs dans les villages, mais elles sont contrôlées par les agents agriculteurs ou les encadreurs.

L'élevage n'est pas pratiqué dans tout le Togo. Le Togo élève quelques animaux. -257250 porcins, 226400 bovins, 562250 ovins et 3 millions de volailles. La production de nos animaux est faible au Togo, la cause est que la chaleur est trop forte.

Comparaison de l'agriculture Suédoise et celle du Togo.

J'ai remarqué l'agriculture suédoise

bénéficie de beaucoup de produits chimiques que nous n'avons pas au Togo. L'agriculture est aussi beaucoup plus industrialisée qu'au Togo.

L'élevage en Suède augmente chaque année, cela grâce à la technique dont on bénéficie pour nourrir les animaux. Au Togo nous n'avons pas ces techniques pour contrôler nos animaux.

Au Togo la culture est très peu mécanisée. On peut laisser des terrains au Togo pendant 5 ans sans les cultiver, après on peut reprendre la culture, et ce terrain donne une bonne récolte.

KOMLA KIDIFEMA

Visite à Fornby

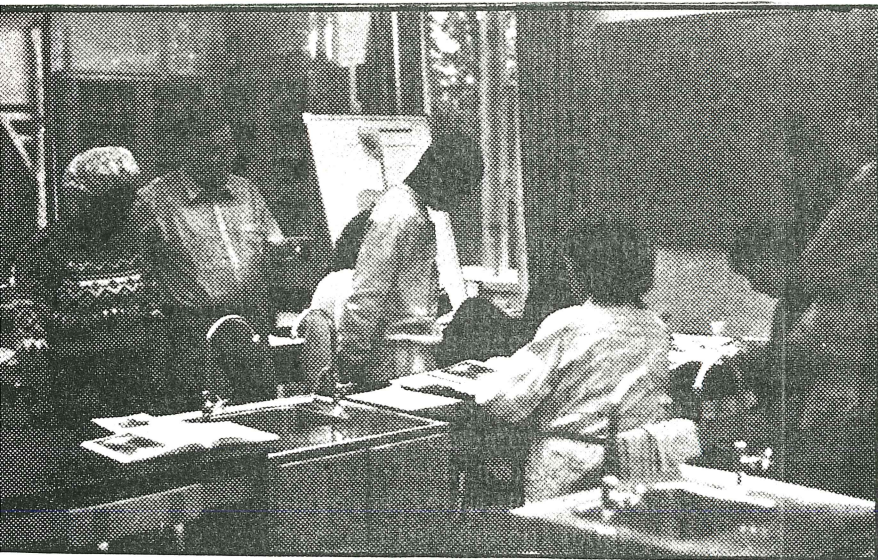
A Fornby, du 30 au 31 octobre.

Mats, Yawa et moi nous étions à Fornby pour participer au cours de cette école. Monsieur Sigge Nivong était très content de nous voir là-bas.

Dans la classe Sigge Nivong nous a présenté aux étudiants. Mats a présenté le Togo et le C.R.A.S.E. de Kouma-Dunyo, tous les étudiants étaient très intéressés et ils ont suivi la leçon sur le Togo, et le C.R.A.S.E. Ils ont posé beaucoup de questions sur le Togo et le C.R.A.S.E. de Kouma-Dunyo.

Pour finir nous avons visité différentes classes de cette école. Là-bas on a vu différentes choses. Dans la salle où on développe les photos, il y a beaucoup de machines. Il y a l'atelier de tissage, et l'atelier de couture. Il y a une grande différence entre l'école de Fornby, et celle de Molkom.

KOMLA KIDIFEMA

Yawa och Komla tillsammans med Sigge Nivong och en grupp Fornbyelever.

Närvarande: Agneta Widegren, Ann-Marie Svensson, Jonas Burmansson, Alf Olofsson, Susanne Johansson, Lena Johansson, Karin Persson, Gunilla Persson, Lotte Jensen, Kekessi Yawa, Guidefema Komla, Anna Svensson, Marcus Nilsson, Ulf Källstedt, Margit Hielle, Mats Matsson, Rainer Hielle, Sigge och Gunilla Niwong

- 1 § Mötet öppnades av Rainer. Som inledning läste Sigge en fin dikt av Brecht.
- 2 § Mötet var behörigt utlyst.
- 3 § Deltagarlista tillika röstlängd skickades runt.
- 4 § Mötet valde Sigge Niwong till mötesordförande och Ann-Marie Svensson till möttesekreterare.
- 5 § Ingela Johansson och Marcus Nilsson valdes till justerare.
- 6 § Rainer läste upp verksamhetsberättelsen och den godkändes. Mats drog den ekonomiska redovisningen som fastställdes och lades till handlingarna.
- 7 § Revisionsberättelsen upplästes och lades till handlingarna.
- 8 § Styrelsen gavs ansvarsfrihet för verksamhetsåret 1/11 1988 - 30/10 1989.
- 9 § Val av styrelse: Ordf - Johan Snögren
V ordf - Rainer Hielle
Kassör - Mats Matsson
Skr - Ann-Marie Svensson
Agneta Widegren (utrikeskorrespondens)
Val av suppleanter: Marcus Nilsson (repr Molkoms fhs)
Agneta Olausson (repr Mora fhs)
Ulf Källstedt
Alf Olofsson
kontaktperson från Fornby fhs
Omval av revisorer och suppleant.
- 10 § Vi har fått ett brev från Svenska ambassaden i Abidjan. De har etablerat en kontakt med M Blu. Ambassadens andreskreterare har gjort ett besök på C.R.A.S.E och fått ett mycket gott intryck av verksamheten på skolan. De vill gärna fortsätta att följa utvecklingen på C.R.A.S.E.
- 11 § Rainer har förberett ett förslag på förvaltning av en försäkrings- och pensionsfond för lärarna på C.R.A.S.E. Vi tog del av det och årsmötet beslöt
 - att med tillstyrkan sända förslaget till Togoföreningens styrelse för beslut
 - att hos lokalkommitten för C.R.A.S.E. anhålla om synpunkter på förslaget och ev godkännande
 - att anhålla hos lokalkommitten för C.R.A.S.E. att förvalta fonden
 - att hos SFHL årligen söka medel ur solidaritetsfonden
- 12 § Årsmötet beslutar att ge mandat till Mats Matsson att i Togo föra föreningens talan.

- 13 § Med bakgrund av Ingvar Kjørbergs föredrag om vikten av spar- och låneverksamhet i u-länder, uppkom idén om en sådan verksamhet på C.R.A.S.E. Synpunkter kom på beslutet att ge starthjälp till tre utexaminerade elever för att bilda ett sömnadskooperativ. Hur bemöta framtida förväntningar på bidrag? Det vore kanske då bättre med en organiserad spar- och låneverksamhet. Finns möjlighet att få in undervisning i sparklubbsadministration på schemat? Skulle nya "skolkamrarn" kunna ta på sig att undervisa och att organisera? Synpunkterna tas som underlag för framtida diskussioner.
- 14 § Etiska frågor angående kulturmötet togoleser - svenskar diskuteras.
- 15 § Rektor FLEVI Komlan har i september blivit förflyttad till annat arbete i norra Togo. Sedan han tillträdde 1985 har CRASE utvecklats i stora steg. Trots motgångar har han gjort ett hedervärt arbete. Hans idoga insatser och hans goda samarbetsförmåga, dels med lokal-kommitten, dels med Togoföreningen har gjort CRASE till en förebild. Det gläder oss att han önskar fortsätta vara medlem i Togoföreningen.
- 16 § Jonas Burmansson tog upp frågan om hur mycket av resan som bör vara kurs. Det framkom att hela vistelsen i Togo bör ses som kurs. Sigge uttryckte det som så " att eleverna ska laborera så att laboratoriet står kvar". Dessutom uppträder varje medlem i gruppen som en representant för Togoföreningen.
- 17 § Vi avtackade Lotte Jensen som avg suppleant i styrelsen men betraktar henne fortfarande som en resursperson i föreningen.
- 18 § Arsmötet avslutat.

Vid protokollet

Ann-Marie Svensson
Ann-Marie Svensson

Justeras

Marcus Nilsson

Ingela Johansson

Participants: Agneta Widegren, Ann-Marie Svensson, Jonas Burmansson, Alf Olofsson, Susanne Johansson, Lena Johansson, Karin Persson, Gunilla Persson, Lotte Jensen, Kekessi Yawa, Guidefema Komla, Anna Svensson, Marcus Nilsson, Ulf Källstedt, Margit Hielle, Mats Matsson, Rainer Hielle, Sigge et Gunilla Niwong

- 1 § La réunion est ouvert par M Rainer Hielle. Comme introduction M Sigge Niwong a lu une poème de M Brecht.
- 2 § On constate le fait que la réunion est annoncée dans les formes.
- 3 § Une liste électorale est envoyé entre les participants.
- 4 § La réunion a élu Sigge Niwong comme président de la réunion et Ann-Marie Svensson comme secretaire.
- 5 § Ingela Johansson et Marcus Nilsson sont elues pour certifier le procès-verbal.
- 6 § Rainer a lu le rapport des activités de l'année nov 88 - oct 89. Mats a expliquer le rapport d'économie. Les rapports sont approuvés.
- 7 § On a lu le rapport des commissaires-vérificateurs.
- 8 § La réunion a donné décharge au bureau pour l'année 1/11 1988 - 30/10 1989.
- 9 § Election du bureau pour l'année prochaine:
 - président: Johan Snögren
 - vice président: Rainer Hielle
 - caissier: Mats Matsson
 - secretaire d'affaires étrangères: Agneta Widegren
 - secretaire d'affaires intériur: Ann-Marie Svensson
 - suppléants: Marcus Nilsson (repr Molkoms fhs)
 - Agneta Olausson(repr Mora fhs)
 - Ulf Källstedt
 - Alf Olofsson
 - un repr de Fornby fhsElection de commissaire-vérificateurs et suppléant: Gustaf Andersson, Björn Ericson et Rune Sélén.
- 10 § Nous avons reçu un lettre de l'ambassade suédoise à Abidjan. Ils ont établi un contact avec M Blu. Le secretaire second a visité C.R.A.S.E et il a l'impression que les activités à l'école sont très bien. Ils veulent bien supporter la développement au C.R.A.S.E.
- 11 § Rainer a préparé une proposition de administration d'un fond d'assurance et pension de retraite pour les encadreurs au C.R.A.S.E. La réunion a décidé
 - que avec recommandation envoyer la proposition au bureau pour décision
 - que chez le comité local au C.R.A.S.E demander leurs points de vue à la proposition et eventuellement leur approbation.
 - que demander au comité local au C.R.A.S.E de administrer le fond.

- que chaque année demander d'argent de fond solidaire chez SFHL.

12 § La réunion a donné M Mats Matsson le droit de parler au nom de l'Association suédoise pour le Togo.

13 § Hier, M Ingvar Kjörberg a fait une conférence sur l'importance des activités d'épargne et d'emprunt.

Une question est posée: Est-ce que c'est possible d'avoir des activités d'épargne et d'emprunt entre les élèves au C.R.A.S.E? On a critiqué la contribution à les trois élèves d'atelier de couture pour commencer un coopératif à Kpalime. Comment traiter des attentes à venir? Peut-être c'est préférable avec des activités d'épargne entre les élèves. Il y a des possibilités d'avoir enseignement pour les élèves dans le sujet? Peut-être une tâche pour le nouveau comptable - d'enseigner et d'organiser?

Une discussion à venir.

14 § On a discuté des questions éthiques concernant la rencontre togolais - suédois.

15 § Le directeur du C.R.A.S.E, M FLEVI Komlan, est nommé pour l'autre travail au nord du Togo. Depuis 1985, quand il a commencé son travail C.R.A.S.E est développé dans les pas grands. Malgré des adversités M FLEVI a fait un travail honorable. Avec son engagement, C.R.A.S.E, a devenu un modèle. Il a eu une grande faculté de coopérer avec comité local et avec l'association suédoise. Nous sommes heureux que M FLEVI va continuer supporter l'association comme un membre.

16 § Jonas Burmansson a posé la question: Dans quelle étendue les études sont un part du voyage au Togo? Le répond: Le voyage et le séjour au Togo n'est pas partagé. Les membres sont tout le temps les étudiants. Sigge a dit: "les élèves peuvent faire des expériences seulement en cette façon que le laboratoire va rester intact".

17 § Nous avons remercié Lotte Jensen qui est partie du bureau.

18 § La réunion est finie.

Procès-verbal fait par

Ann-Marie Svensson

Certifié par

Marcus Nilsson

Ingela Johansson

Notiser

Syflickkorna som öppnat ateljé tillsammans i Kpalime.

När Gunilla Persson och Susanne Johansson och deras två kamrater kom tillbaka efter sin resa till Togo i höstas, hade de bilder från flickornas ateljé och kunde berätta om deras verksamheter.

Här visar flickorna upp några av sina alster i sin nyöppnade ateljé.

De är från vänster: Pitassa, Assigbe och Abou.

Skolkontakterna

Det har glappat något i kontaktförmedlingen mellan svenska skolor och de skolor i Kuma-området, som vi brukar besöka under vår vistelse vid C.R.A.S.E. i Kuma-Dunyo. Det beror främst på att de teckningar och brev, som barnen i Togo inte kom fram till oss i tid före hemresan. Deras lov mellan två terminer råkade infalla alldeles före vår hemresa.

Nu kom en del teckningar med Komla och Yawa i slutet av september och en del i ett brev senare. Trots dessa störningar hann vi skicka ut material till Bergkarlås, Bjurtjärn och Åsvalaskolan före terminsslutet. Från Bergkarlås och Åsvalaskolan har vi även fått tackningar och brev att ta med oss till deras kamrater i Togo. Det tackar vi för och hoppas det kommer något baka i april. Vi har också fått en ny skolkontakt genom Ann-Marie i Gustafs. Vi hoppas den kontakten skall ta sig!

Besök av representanter för ANC

Vi hade under hösten besök på Molkoms folkhögskola av Jimmy Mokgosi och Solomon Dube från ANC. Tillsammans med Bengt Nordqvist från internationella utskottet för Socialdemokratiska partiet höll de en fängslade genomgång av ANC:s historia och dagens kamp för ett fritt Sydafrika utan apartheid.

Efter föreläsningen kunde vi i vår grupp fortsätta i samtalsform. Vi fick även tillfälle att berätta om vårt samarbete med Kuma i Västafrika. Jimmy och Solomon visade mycket stark sympati för det sätt som Svenska Togoföreningen arbetar.

Här ses fr.v. Jimmy Mokgosi, Komla, Bengt Nordqvist och Solomon Dube.

Dagsverken

Som vanligt har vi gjort dagsverken för Sv. Togoföreningen under hösten. De har varit av skiftande slag. Vi tackar alla i Molkomstrakten som tagit våra

krafter i anspråk. Dessa dagsverken känns som verkligt meningsfullt biståndsarbete. Bilderna är från en av våra två pappersinsamlingar.

Lettre du nouveau directeur

Den nye rektorn för C.R.A.S.E. i Kuma-Dunyo har presenterat sig för oss i ett brev, som anlände strax före jul.

Brevet uttrycker uppskattning av Sv. Togoföreningens insatser hittills för C.R.A.S.E. och den nye rektorn vill fortsätta det pågående samarbetet.

Den tre man starka ledningen för centret består av:

Rektor: Folly Atah
Ekonomiansv. da Silveira Adjéte
Rådgivare Hounkali Cadjo

Den senare är en volontär under FN:s

utvecklingsprogram (PNUD) och skall hjälpa till i samarbetet med lokalt ansvariga för samtliga centra av denna typ.

Folly Atah tar upp ett problem: Pengarna till lärarlönen för december räcker inte. (Anm: Lönepengar för sex månader var på väg redan när brevet skrevs och resten av problemet löses säkert vid vårt besök på centret i januari. Orsaken till att en brist uppstått beror säkert på att banken tar en avgift för kontot kvartalsvis. Efter upprepade sådana dragningar har effekten till sist blivit märkbar).

VISITE AU
C.R.A.S.E.
DE L'AMBADE
SUEDOISE A
ABIDJAN

SVERIGES AMBASSAD
ABIDJAN
Handl. Per Carlson

1989-11-06

1 (1)

cc Hagström, SIDA

Svenska Togoföreningen
c/o Mats Matsson
Molkoms Folkhögskola
Box 66
660 60 MOLKOM

BESÖK PÅ
C.R.A.S.E.
FRÅN SVENSKA
AMBASSADEN I
ABIDJAN

C.R.A.S.E. Kuma-Dunyo

Ambassaden har under det senaste året etablerat kontakt med Svenska Togoföreningens representant i Togo, Mr Kosikuma Blu, och C.R.A.S.E. i Kuma-Dunyo. Också Sveriges vicekonsul i Lomé, Mr Henri Dolatabadi, har nu regelbunden kontakt med Mr Blu. Ambassaden har också haft förbindelse med ministeriet för ungdom, idrott och kultur i Lomé.

Ambassadens andresekreterare, Per Carlson, besökte i mitten på oktober Togo. Han hade då, tillsammans med vicekonsul Dolatabadi, ett längre samtal med Mr Blu, som också ordnade ett besök för Carlson och Dolatabadi vid C.R.A.S.E. i Kuma-Dunyo.

Carlson fick ett mycket gott intryck av skolan och dess arbete. Det engagemang Mr Blu liksom skolans lärare och elever visade var medryckande. I den tillbyggnad av sovsalar som just nu sker deltar till exempel eleverna själva genom att göra träarbeten och tillverka järnsängar. C.R.A.S.E. tycks vara ett exempel på ett biståndsprojekt i liten skala som fungerar mycket bra.

Ambassaden vill gärna stödja utvecklingen av projektet med skolan i Kuma-Dunyo. Om Molkoms Folkhögskola har ny information om projektet skulle vi uppskatta mycket att få ta del av den.

Med vänlig hälsning

Arne Ekfeldt
Ambassadör

JULTELEGRAM FRÅN M BLU KOSIKUMA

TELEGR

A L X E
MR MATS MATSSON
MOLKOMS FOLKHÖGSKOLA
BOX 66
66060MOLKOM

NOTELEX

TELEGRAM

FONC

FONOTELEX

NR 45/89
AT THIS EVE OF CHRISTMAS I WISH YOU YOUR ENTIRE FAMILY
OUR TWO APPRENTICES IN SWEDEN THE TOGO SWEDISH FRIENDHIP
ASSOCIATION AND ALL FRIENDS MY SINCERE A VERY MERRY
CHRISTMAS AND A HAPPY AND PROSPEROUS YEAR 1990 HOPING TO SEE YOU
SOON WITH THE NEW GROUP OF SWEDISH STUDENTS
SINCERELY YOURS

BLU TOTAL TOGO BP 312 LOME

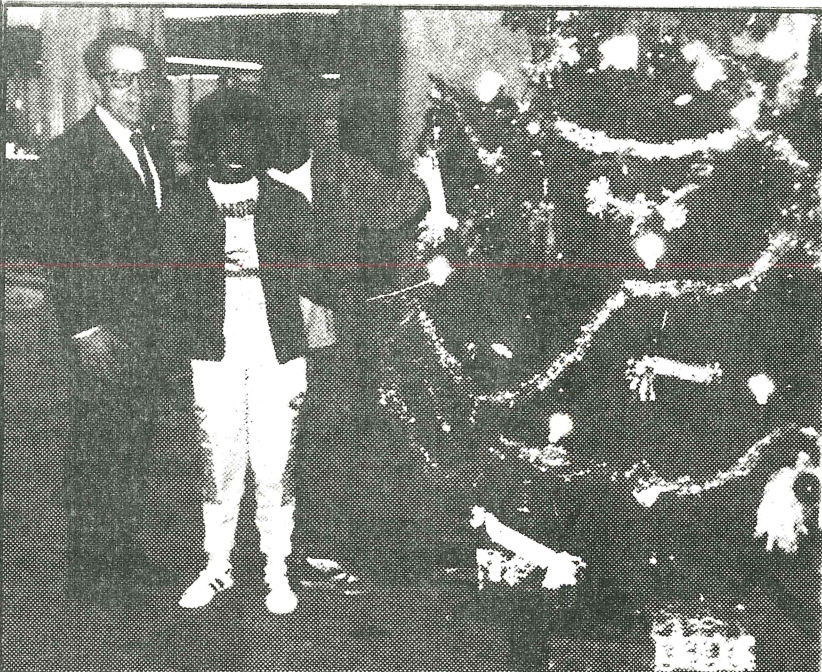
... OCH CHECK - I HÅRDVALUTA - FRÅN M KATALE KEBE.

CHEQUE	Chèque No An 1930	BPF CFA : 355 jours de Bonheur
	BANQUE SPECIALE POUR L'AMITIE ET LA FRATERNITE	
	Siège Social : KARA. Capital : Longue vie - Santé - Bonheur	
	Payez contre ce Chèque ; à l'occasion du Nouvel An la somme de Trois Cent Soixante Cinq jours Heureux à l'ordre de Association Suédoise pour le TOGO	
	PAYABLE A VUE AU GUICHET DU SOURIRE Le 31 décembre 1990	
	COMpte 1990	M et Mme KATALE Kébé Affaires Sociales B. P. 49 - KARA

KOMLA OCH YAWA HOS GUNNAR SCHOTTE

Det med stor förväntan emotsedda mötet mellan våra två gäster från C.R.A.S.E. och Gunnar Schotte blev i år även en jullunch med Rotary, där vi även fick tillfälle att presentera vårt samarbete för övriga gäster.

Därefter samvaro och visning av Wermlandbanken. Tack, Gunnar, för din omtanke om våra gäster! Den är verkligen uppskattad.

SVENSKA TOGOFÖRENINGEN

Utgifter under perioden 21/9 - 27/12 1989.

Lärarlöner för 6 mån. (jan. - juni 1990) enl. gamla tariffen	10 375:-
Egeninsats till SIDA-kontot	70 000:-
Kompletterande resekostn. för stipendiater (fr. SFHL-bidrag)	1 024:-
Inform.kostn. (gåvor till bychefer m.fl.)	744:-
Administrationskostn.	50:-
Summa för perioden	82 193:-

Gåvoredovisning för tiden 21/9 - 27/12 1989.

89-09-22	Elisabeth Svensson, Lilla Hökargården, Långjum, 534 00 Vara	100:-
26	Ulf o. Gunnel Källstedt, Sundby Säteri, 640 62 Malmköping	100:-
27	Gustaf Andersson, Vetevägen 6 B, 781 35 Borlänge	25:-
	Åke o. Karin Engström, Tornvägen 32, 741 00 Knivsta	100:-
10-02	Lotte Jensson, Frejasvej 18, DK-4873 Vaeggerlöse, Danmark	100:-
	Molkoms folkhögskola, Togogr. -90, 660 60 Molkom	390:-
03	Inga-Lisa Sollgard, V. Storbyn, Box 2377, 790 56 Våmhus	100:-
05	Molkoms folkhögskola, Togogr. -89, 660 60 Molkom	1 180:-
09	Ingela Matsson, Hornsgatan 89, 117 21 Stockholm	25:-
10	Molkoms folkhögskola, Togogr. -89	750:-
13	Edvin Liljemark, Brunnsberg 4201, 796 00 Älvdalen	50:-
17	Oscar Andersson, Grapevägen 7, 792 00 Mora	50:-
19	Ingela Matsson	25:-
24	Karina Lindberg Holm, Stenvägen 14, 777 00 Smedjebacken	100:-
26	Tora Sibbe, Kalkugnsvägen 8 B, 597 00 Åtvidaberg	100:-
27	Gustaf Andersson	25:-
30	Ulf o. Gunnel Källstedt	100:-
31	Familjen Callenmark, Liljegatan 9, 742 00 Östhammar	50:-
	Gull-Britt Hessel, Ibseng. 56, 161 59 Bromma	100:-
11-01	Ingemar Mossberg, Borselvägen 6, 792 00 Mora	100:-
	Susanne Johansson, Esplanaden 22, 2 tr., 172 31 Sundbyberg	100:-
02	Lars-Åke Matsson, Lollandsgatan 31, 164 43 Kista	50:-
	Edvin Liljemark	50:-
06	Erik Ridderstolpe, Vallgatan 6, 411 16 Göteborg	150:-
09	Per-Olof Jonsson, Skog, 595 54 Sturefors	100:-
	Anna Aronsson, Mora folkhögskola, Skeriol, 792 00 Mora	100:-
10	Susanne Ljung, Petterslundsg. 11 A, 753 28 Uppsala	100:-
13	Edvin Liljemark	50:-
	Fanny Nyström, Hållansvägen 15, 792 00 Mora	100:-
15	Karin Ehlin, Tegelbruksv. 8, 792 03 Färnäs	50:-
16	Birgitta Svensson, St. Tomten, Tråvad, 534 00 Vara	50:-
20	Valter Skog, Skäfteingebacken 20, 6 tr., 163 64 Spånga	80:-
24	Ingela Matsson	25:-
27	St. Tuna Soc.dem. Kvinnokl., c/o Niwong, Frostbo 261, 781 96 Blge	300:-
28	Gustaf Andersson	25:-
	Lena Johansson, Snickarg. 7, 544 00 Hjo	100:-
	Ingela Jansson, Pl 6313, 686 00 Sunne	200:-
29	Leif Eriksson, V. Bangatan 59 B, 195 00 Märsta	50:-
30	Ulf o. Gunnel Källstedt	100:-
	Molkoms folkhögskola, Togogr. -90	90:-
12-04	Edvin Liljemark	50:-
	Gunilla Persson, Esplanaden 13, 531 50 Lidköping	100:-
08	Molkoms folkhögskola, Togogr. -90	2 230:-
	Valter Skog	80:-
	Evert o. Ingrid Karlsson, Nolbygatan 50, 662 00 Åmål	300:-
13	Edvin Liljemark	50:-
14	Mats Matsson, Susan Vinds väg 4, 660 60 Molkom	250:-
18	Ellen Lindberg, Brogatan 4, 781 33 Borlänge	100:-
	Kekessi Yawa, CRASE Kuma-Dunyo, B.P. 234, Kpalime, Togo	150:-
19	Edvin Liljemark	50:-
	Karin Persson, Kungsgatan 7, 662 00 Åmål	200:-
	Sigge o. Gunilla Niwong, Frostbo 261, 781 96 Borlänge	200:-
20	Inger Raaby, Völundsg. 4, 3 tr., 113 21 Stockholm	86:10
	Molkoms folkhögskola, Togogr. -90	1 771:-
21	Wivan Hildesson, Staveredsg. 19, 461 31 Trollhättan	50:-
22	Ulf o. Gunnel Källstedt	100:-
24	Greta Gunsarfs, Tibble 178, 793 00 Leksand	50:-
27	Kekessi Yawa	50:-
	Molkoms folkhögskola, Togogr. -90	1 537:-
	Gustaf Andersson	25:-
	Summa för perioden	12 869:10